

NOOIT MEER ZOALS HET WAS

Ander werk van Chris Whitaker

We beginnen bij het einde (2022)

CHRIS WHITAKER

Nooit meer zoals het was

Vertaald door Ineke de Groot

VOLT

AMSTERDAM · ANTWERPEN

Voor Victoria, die na tien jaar nog steeds niet doorheeft dat ze
veel te goed voor me is.

Wat is een circus zonder clown?

Jim deed de jaloezieën dicht, trok de stekker van de telefoon eruit en stopte het bandje erin. Hij zakte onderuit in zijn stoel, haalde diep adem en drukte op play.

De band kraakte, een bekend maar evengoed verontrustend geluid, want hij wist wat er ging komen.

Hij sloeg de inleiding over en stopte toen hij Jess' stem hoorde.

‘Die babyfoon is een van de nieuwste modellen. Er staat een kleine camera in Harry's kamer beneden en het basisstation staat naast mijn bed. Ik vond het maar niks dat Harry in zijn eigen kamer in het souterrain ging slapen, want het was wel twee etages onder me. Het huis is niet echt geschikt voor een gezin. Maar Michael was er gek op.’

Hij zette het geluid harder en deed zijn ogen dicht. Hij hoorde hoe ze een slokje water nam. Hij kromp ineen toen het glas tegen haar tanden tikte.

‘Souterrain, zoals de makelaar het noemde, klinkt een stuk beter dan kelder. Een kelder is eng, donker en koud. Harry's kamer is juist leuk, met dierenfiguren op de muur. Het plafond hadden we blauw laten schilderen, als de lucht.’

Ze kuchte en schoof heen en weer op haar stoel.

‘Pas na een paar weken lukte het me langer dan een uur achter elkaar te slapen zonder steeds op het scherm te kijken om te zien hoe hij lag, of hij zijn lakentje niet van zich af had geschopt. Door

de nachtstand kreeg zijn kamer een griezelige groene gloed. Zijn huid was zo bleek dat ik ervan overtuigd was dat hij het ijskoud moest hebben.'

Ze lachte, een zenuwachtige, korte lach.

'Ik weet eigenlijk niet waarom ik die nacht overeind schoot, waarom ik zo zweette, waarom mijn hart als een razende tekeerging. Ik pakte de wekker en zag dat het elf minuten voor half vier was. Bizar toch, de dingen die je je soms herinnert.'

Weer een stilte, weer een kuch.

'Ik zag de babyfoon in mijn ooghoek en probeerde de neiging te onderdrukken om te kijken. Hij is per slot van rekening drie jaar, geen baby meer. Ik pakte het glas water. Mijn keel was uitgedroogd en kriebelde... Ik dacht dat ik misschien iets onder de leden had... een verkoudheid of zo.'

Ze schraapte haar keel. 'Ga ik te veel in op de details?'

Hij hoorde zichzelf bedaald, geruststellend en professioneel antwoorden. 'Je doet het goed.'

'Ik ging weer liggen en keek naar het lege scherm. Het ging goed met hem. Het ging goed met Harry. Zo was het elke nacht gegaan sinds Michael ons had verlaten. Ik zat stuk... helemaal stuk. De vrouw die ik vroeger was... weg... Ik weet zelfs niet of ik me haar nog kan herinneren. Ik vraag me af of ik haar ooit weer zal zien... die vrouw, bedoel ik. Komt dit gek over?'

Hij had vriendelijk geglimlacht en met zijn hoofd geschud.

'Mijn moeder zegt dat het tijd nodig heeft, dat ik ermee zal leren leven. Maar hoelang dan? Hoeveel langer blijft het zo voordat het eindelijk wat minder erg wordt? Zij heeft geen idee, ze kan het me niet zeggen. Ik kijk uit naar de dag dat ik niet meer aan hem denk, dat ik een knop of zo heb omgezet: van het donker naar het licht. Maar ik ben eigenlijk net zo bang om weer door te gaan met mijn leven, omdat ik zielsveel van hem houd. Snap je dat, Jim?'

Hij had haar recht in de ogen gekeken en kort geknikt.

'Wanneer zal ik weer iets kunnen eten zonder me af te vragen

met wie hij nu samen eet, of erger nog, met wie hij slaapt? Het is als een ziekte, het vreet aan je. Ik adem hem in, maar nooit uit. Dat is toch vreselijk, Jim? Het is niet eerlijk, weet je. Hij is gewoon weggegaan. Hij kan zo weer iemand anders krijgen. Ik ben nu de alleenstaande moeder, degene met het rugzakje, degene die alleen door een wonder een fatsoenlijke vent kan krijgen, iemand die de vader van andermans kind zou willen zijn. Want wie wil dat nu echt? Ik doe mijn best om daar maar niet aan te denken. Maar als ik 's nachts in mijn bed lig... Die nacht...'

Er viel een geladen stilte.

Ze lasten een pauze in, zodat ze naar de wc kon gaan.

Hij wilde net de band stoppen, want dat deed hij altijd op dit punt, en streek al over de knop, maar trok zijn vinger terug toen hij haar weer hoorde praten.

'Het duurde een uur voordat ik rustig werd. Mijn ogen werden moe en ik zakte weg. En toen hoorde ik het.

Een fluistering.

"Jessica."

Ik deed mijn ogen wijd open, mijn adem stakte in mijn keel. Ik keek naar het scherm, dat nog steeds donker was, het groene lampje brandde nog steeds.

Ik moet het me hebben verbeeld. Dat dacht ik, Jim: verman je, Jess. Mijn geest hield me weer voor de gek, net als toen Michael net weg was. Het was toen makkelijker geweest omdat Harry nog bij me in bed sliep, dat leek me zowel voor hem als voor mij beter. Maar hij wou het niet. Kun je je dat voorstellen? Een driejarige die in zijn eentje wil slapen. Heel volwassen.'

Ze schraapte haar keel.

'Ik ging zitten. Mijn handen trilden toen ik het glas water wou pakken.'

Hij ziet weer voor zich hoe rood haar wangen waren, hoe haar ogen alle kanten op schoten.

'Daar was het weer.

"Jessica."

Nog steeds een fluistering, maar deze keer wel iets harder.’

Ze begon te ratelen.

‘Ik liet het glas vallen. Ik pakte de babyfoon en drukte op de knop. Ik werd rustig toen ik zag dat Harry op zijn rug lag te slapen met zijn handen boven zijn hoofd. Zo sliep hij al vanaf zijn geboorte. Ik moet het me hebben verbeeld. Gewoon een stem in mijn hoofd. Dat bleef ik me maar voorhouden, want dat doe je nu eenmaal, je zoekt een verklaring. Ik bleef naar hem kijken totdat het scherm uitging. Ik zette de babyfoon weer op het nachtkastje en dwong mezelf te gaan liggen. Ik dacht dat ik gek aan het worden was, Jim. Ik was van plan de volgende ochtend mijn moeder te bellen en het haar te vertellen. Dan zouden waarschijnlijk mannen in witte jassen me komen halen.

Ik viel niet meer in slaap. Ik bleef maar denken: stel dat ik het me niet had verbeeld. Stel dat er iemand in Harry’s kamer was. Ik was vergeten dat ik de camera kon draaien, dus pakte ik de babyfoon weer. Er zitten vier pijlen op de zijkant, waarmee je de camera kunt bedienen. Ik drukte op de rechterpijl. De camera liet zijn bed, zijn speelgoedkist, zijn hobbelpaard en zijn loopwagen zien. Ik hoopte maar dat dat ding geen lawaai maakte terwijl ik dat deed. Hij sliep nog maar kort de hele nacht door, en dat was heel wat voor een knulletje dat altijd om de paar uur wakker werd.’

Hij hoorde hoe ze met haar nagels over de tafel krabde toen de paniek toesloeg.

‘Het camerabeeld kwam tot bij de rechtermuur. Dus draaide ik hem weer terug. En toen, net voordat het bedje in zicht zou komen, viel me iets op. De camera liet nu Harry’s gezicht zien. Hij zag er erg rustig uit, Jim, erg vredig.’

Ze sprak heel zacht, bijna op fluisterton.

‘Ik bleef op de pijl drukken. Hij draaide langzaam en schokkend naar links.

Ik drukte er weer op. Hij schokte weer.

En weer, en weer...’

Ze kon maar met moeite ademen.

Hij had toen even pauze willen nemen, had het bijna gezegd, maar had zich ingehouden.

‘En toen bleef hij rusten op de schommelstoel in de hoek van de kamer.

Ik zag iets in die schommelstoel, maar het was te ver om te zien wat het was.

Ik wist wel dat het daar niet hoorde.

Elke avond zat ik in die stoel met Harry op mijn schoot om hem een verhaaltje voor te lezen. Ik keek nog eens goed om te zien wat het was.

Ik drukte op de zoomknop en zag hoe de vorm langzaam iets werd wat ik herkende.

Een man.

Er was een man in de kamer van mijn zontje.’

Haar stem trilde hevig.

‘De man had een clownsmasker op.’

Hij slikte even, omdat zijn mond droog werd.

‘Ik gilde, liet de babyfoon vallen en pakte de telefoon.

Ik drukte hem tegen mijn oor, maar er was geen verbinding... de storm. Ik liep door mijn slaapkamer en bleef staan toen ik iets nats onder mijn voeten voelde. Ik stond op het punt weer te gillen, toen ik het glas op de grond zag liggen. Water. Ik had water gemorst.’

Het klauwende geluid werd luider, sneller.

‘Ik sloop de eerste trap naar beneden, terwijl ik het zweet uit mijn ogen veegde.

Ik liep door de gang naar de keuken. De jaloezieën waren nog open en ik kon zien dat het buiten regende. Ik pakte het grootste mes, het vleesmes, uit het messenblok op het aanrecht. Terwijl ik de laatste trap af liep, bleef ik staan om te luisteren.

Mijn hart bonkte zo hard, Jim, dat ik verder niets kon horen.

Bonk.

Bonk.

Steeds maar weer.

Ik haalde diep adem en rende naar de deur, drukte de deurkruk naar beneden en stormde de kamer binnen.

Ik deed meteen het licht aan en schreeuwde. Ik had het mes zo stevig beet dat mijn vingers wit waren geworden. Ik keek naar de schommelstoel.

Geen clown.

En toen keek ik naar het bed van mijn zoontje.

Ik liet het mes vallen en zakte op mijn knieën.

Mijn zoontje was weg.

Hij was weg.

Harry was weg.'

Jim wreef in zijn ogen en ademde met gespannen schouders uit.

Hij bleef nog heel lang in het donker zitten luisteren naar haar snikken, terwijl hij zichzelf zover probeerde te krijgen om de band te stoppen.

Krijtstrepen en termieten

Het was erg warm buiten. Veel te warm voor het dikke wollen kostuum, driedelig ook nog. Maar aangezien dat het enige pak was met een krijtstreep had Manny erop aangedrongen dat zijn moeder het kocht. Het feit dat het voor de halve prijs was had zwaar meegeteld, dus was ze gezwicht.

Hij was nog niet uit de Ford Escape gestapt of het gesteven witte overhemd van zijn vader plakte op zijn bezwete rug. Hij wierp een blik op zijn zwarte schoenen, die zo glommen dat de gleufhoed die strak om zijn hoofd zat erin weerspiegeld werd. Die klotehoed was een medium en deed nu al behoorlijk pijn. Meneer Phillips, die in de herenkledingzaak aan de hoofdstraat werkte, had hem verteld dat hij een extra grote maat nodig had, terwijl hij met een meetlint de omvang van zijn hoofd opmat en haast bewonderend float. Ze zouden er een kunnen bestellen, maar dat ging een paar weken duren, een hoed voor zo'n maat hoofd moest speciaal gemaakt worden.

Manny draaide zich om naar de auto en trok een gezicht toen zijn moeder toeterde en zwaaide.

Hij had haar gesmeekt een oude Cadillac of een Lincoln te kopen. Maar toen had de gespierde Ford-dealer, met zijn stoppelbaard van drie dagen en loensende blauwe ogen, met haar geflirt en was ze meteen gesmolten. Hij had haar waarschijnlijk zelfs het stuk kauwgom onder zijn schoen kunnen verkopen tegen de

tijd dat hij zijn verhaaltje had afgerond. Zo was ze al sinds zijn vader hen in de steek had gelaten: een loopse teef, en nog een oude ook. Terwijl ze over het terrein wandelden, had Manny zich erbij neergelegd dat zijn eerste auto, die ook van zijn moeder zou zijn, een Ford Escape zou worden. Hij was ervan uitgegaan dat die dan wel zwart zou zijn, uiteraard met getint glas. Maar toen had de gespierde loenser hun naar een zeegroen model geleid. Terwijl zijn moeder eromheen liep, had de loenser haar al knipogend verteld dat hij voor haar korting zou regelen.

‘Logisch, welke idioot wil nou een zeegroene?’ had Manny nog in de groep gegoooid, maar het was aan dovemansoren gericht.

Terwijl ze de documenten had ondertekend, had Manny maar met moeite zijn tranen in kunnen houden. Maar toen had de loenser hem van top tot teen opgenomen en zijn moeder gevraagd waarom haar zoon eruitzag als een gangster uit de jaren vijftig, en hij had zich meteen een stuk beter gevoeld. Het ging mensen opvallen. En dat kwam niet alleen door de kleding, het had zijn vruchten afgeworpen dat hij zeventien weken lang zijn bovenlip niet had geschoren. Hij had eindelijk een snor, hoewel die nog niet de juiste vorm had. Zijn genen hadden bepaald dat Manny’s snor eruitzag als een pijl. Een pijl waarvan de punt, op een kleine opening na, precies onder het puntje van zijn neus zat. Hij had wanhopig zijn best gedaan om hem van richting te laten veranderen, maar tevergeefs. Een keer was hij zelfs te ijverig in de weer geweest met de baardtrimmer en had hij de pijl iets te veel gekortwiekt zodat zijn klasgenoten hem Adolf gingen noemen.

Manny keek de Escape zuchtend na toen hij uit het zicht verdween terwijl de zon op het zeegroen weerkaatste. Hij draaide zich om en liep naar de schoolpoort.

‘Je ziet er goed uit, Manny.’

Manny zag Abel Goldenblatt staan, zijn beste vriend en toekomstige *consigliere*. Niet dat hij echt hoefde te kijken. Abes stem was zwaar, belachelijk zwaar zelfs. En niet alleen had hij die be-

lachelijk zware stem, maar hij was ook nog eens belachelijk lang, en belachelijk dun. Hij kwam dus... belachelijk over.

‘Shit, Abe, ik heb toch gezegd dat je mijn andere naam moest gebruiken.’

‘Sorry, was ik vergeten.’

Manny fronste zijn wenkbrauwen en ging langzamer lopen toen hij voelde hoe het zweet van zijn voorhoofd in de kraag van zijn overhemd droop, die zo’n drie centimeter te strak om zijn nek zat.

‘Ik heb je al tig keer gezegd dat je M. tegen me moet zeggen. Net zoals Tony Soprano door zijn mannen met T. wordt aangesproken.’

‘Ja, sorry, M. Moet ik dat in de klas ook doen?’

‘Ja, natuurlijk. Anders nemen de anderen het niet over. Heb je er nog over nagedacht welke naam jij wilt?’

Abe haalde zijn schouders op, het kon hem duidelijk niet schelen.

Manny keek hem aan en betreurde weer eens hoe sneu de naam van zijn vriend was. ‘Wat mankeerde je ouders om hun enige zoon Abel te noemen? Ja, oké, je bent Joods, maar er zijn heel wat betere Joodse namen dan Abel.’

‘Ik vind Abe eigenlijk al cool genoeg. Bijbelse namen zijn weer helemaal in. Mijn neef heeft zijn zoon Binyamin genoemd.’

‘Benjamin?’

Abe schudde zijn hoofd.

‘Je kunt niet zomaar met een paar andere letters een gewone naam veranderen.’

‘Het is een echte naam, hoor, Binyamin, net als Netanyahu.’

‘Weet je, ik heb vaak gewoon geen idee waar je het over hebt.’

Abe lachte. ‘Je lijkt mijn tante Devorah wel.’

Manny grinnikte. ‘Je hebt me te pakken. Goed gedaan. Touché.’

Abe fronste zijn voorhoofd.

Manny trok aan zijn kraag.

‘Niet te geloven dat we bijna examens gaan doen. Dan zijn we vrij,’ zei Abe, die met zijn wijsvinger zijn bril omhoog schoof op zijn neus.

‘Heb je je moeder nog gevraagd of we de Volvo een andere kleur mogen geven?’

‘Nog niet.’

‘En vergeet ook niet naar de ramen te vragen. Ik kan twintig procent korting krijgen voor black-out plakplastic. Maar je moet het wel voorzichtig aanbrengen, anders krijg je luchtballonnen.’

Abe keek hem zenuwachtig aan. ‘Mijn moeder gaat het echt niet goedvinden dat we het raam verduisteren. Ze kan dan niet meer naar buiten kijken. Je weet hoe slecht haar ogen zijn.’

Manny moest aan mevrouw Goldenblatt denken, wier brillenglazen nog dikker waren dan die van haar zoon en moeten in haar neus had door de zware bril.

‘Godsammie, Abe. Hoe kunnen we nou geld ophalen als we er niet op de juiste manier uitzien? O ja, je moet trouwens ook een nieuw pak kopen.’

‘Wat is er mis met dit pak? Het is van Brooks Brothers. Ik heb het pas vorig jaar gekocht voor de bar mitswa van mijn neef, weet je nog? Ik zou het in dit weer niet eens moeten dragen. Het wordt vandaag tweeëndertig graden. Mijn moeder zei dat ik straks nog oververhit raak.’

‘Het is bruin. Gangsters dragen geen bruin.’

‘Het is geen bruin. De vent in de winkel zei dat het de kleur warme gerst was. Hij zei dat mijn figuur er veel beter in uitkomt dan in een donkerdere kleur... Ik word er breder door.’

Manny bekeek hem van top tot teen en zuchtte diep.

‘Bij wie gaan we dan geld ophalen? En wanneer gaan we dat doen? Mijn moeder heeft voor de zomervakantie een baantje voor me geregeld bij meneer Berlinsky, dus daar zou ik dan omheen moeten werken.’

‘Meneer Berlinsky? Die Joodse slager? Hij staat op mijn lijst van mensen die moeten betalen. Je kunt daar niet gaan werken,

Abe. Echt niet. Mensen zullen zich gek lachen als ik met de slagersjongen geld kom ophalen. Je zult nog naar rauw vlees ruiken ook. Ik word al misselijk als ik eraan denk.'

'Ik snap er nog steeds niks van. Ik weet dat we gangsters zullen worden, al ben ik dan Joods. Maar waarom zullen die mensen ons geld gaan geven?'

Manny had het het liefst uitgeschreeuwd.

'Allereerst maakt het niet uit dat je Joods bent. De Italianen en Joden hebben al generaties lang samengewerkt. Kijk maar naar Lucky Luciano en Meyer Lansky. Dat waren nog eens bazen.'

'Maar je bent niet Italiaans. Jij bent Mexicaans.'

Manny beet op zijn vuist.

'De oudoom van mijn moeder was getrouwd met Rosa, een Italiaanse. Dus zijn mijn neven en nichten Italiaans, en daardoor is mijn familie gedeeltelijk Italiaans, en ik dus ook. En verder moeten ze betalen, want als ze dat niet doen, dan krijgen ze stront aan de knikker. Denk je dat mevrouw Parker zonder melk kan in haar theesalon? Of dat meneer Ahmed wil dat de stroom in zijn stomerij afgesloten wordt? Nee, dat willen ze verdomme niet. Dus gaan ze betalen. Ze hebben het al veel te lang gemakkelijk gehad. Het is tijd dat iemand druk op hen uitoefent.'

Abe liet zijn twijfel even varen en liep het klaslokaal binnen.

Toen de andere kinderen hem zagen, barstten ze in lachen uit. Net als de docent.

Roger merkte dat zijn hart sneller ging slaan toen hij de computer aanzette. Het was een groot scherm op een doorzichtige poot en er waren geen snoeren te bekennen, zodat het leek alsof het zweefde.

Hij had niet echt een kantoor nodig, maar de interieurontwerper had erop gestaan. Zijn stoel was van leer, een Herman Miller, en hij had een zwaar eiken bureau. Er stonden boekenkasten tegen elke muur, waar de boeken, van klassiekers tot naslagwerken, netjes in het gelid stonden, zonder openingen ertussen. Hij

had nog geen van de boeken ingekeken.

Terwijl het scherm knipperend tot leven kwam, keek hij naar de foto die ernaast stond. Wat waren ze nog jong. Hun trouwdag. Henrietta straalde. Ze was een maand ervoor van iemand anders zwanger geraakt, zonder dat hij dat wist. Ze hadden hun zoon Thomas genoemd. Hij had zes uur geleefd.

Hij slikte de schaamte door toen hij de foto omgekeerd op zijn bureau legde.

Het scherm verlichtte de kamer. De jaloezieën waren dicht en hij kneep zijn ogen tot spleetjes terwijl zijn ogen wenden aan het licht. Hij opende de browser en ging naar de site.

Hoewel hij zeker wist dat hij alleen thuis was, keek hij herhaaldelijk naar de deur, terwijl de cursor boven de X bleef zweven.

Hij depte het zweet van zijn voorhoofd met een zakdoek waarop zijn monogram was geborduurd, likte over zijn droge lippen en probeerde zijn trillende handen stil te houden. Zo ging het de eerste paar minuten altijd, totdat hij rustig werd, totdat hij ontvlucht was.

Hij keek glimlachend naar het beeld, voelde steken van opwinding, en ook schuldgevoel dat nu wat afnam, maar hem later zou verstikken. De spieren in zijn nek werden lossen, zijn schouders waren minder gespannen en zijn hart ging langzamer slaan.

Hij maakte zijn broekriem los.

En toen ging de bel.

Hij stond snel op en zijn broek viel op zijn enkels. Hij trok hem omhoog, en ging toen weer zitten om de browser te sluiten. Die bleef hangen op een foto, een foto die hij even geleden nog erg mooi had gevonden, maar waar hij nu vol afgrijzen naar keek. Hij klikte een paar keer op de X.

Hij zocht naar een uitknop op het scherm, maar kon hem niet vinden.

Er werd weer aangebeld.

Hij liet het maar zo. Het was waarschijnlijk toch alleen maar

de pakketbezorger met iets voor Henrietta, waarschijnlijk schoenen. Nog meer schoenen.

En toen hoorde hij de sleutel in het slot.

‘Lieverd?’ hoorde hij haar roepen.

Hij slikte moeizaam.

Hij bukte zich en drukte op de uitknop op de computer. Er gebeurde niets. Hij drukte er een paar keer op.

Het was zeer onwaarschijnlijk dat ze zijn kantoor in zou komen, maar hij kon het risico niet nemen.

Hij sloeg zijn armen om het scherm om het op te tillen. Het was enorm zwaar. Hij probeerde de draden los te trekken, maar die zaten erin geschroefd. Hij probeerde ze los te schroeven, maar zijn handen waren nat van het zweet.

‘Lieverd?’

Hij zette de monitor neer en sloeg met zijn hand op de zijkant van de computer.

‘Wat is dat voor geluid, lieverd?’

‘Niks.’ Zijn stem trilde.

‘Waar ben je, lieverd? Ik heb een zware doos in mijn armen en ik kan hem niet op de grond zetten.’

Hij had zo veel smoesjes kunnen verzinnen, maar in zijn paniek koos hij de meest absurde uit.

‘Ik sta op een ladder.’

‘Wat doe je nou op een ladder? Je zou niet in je eentje een ladder op moeten gaan. Stel nou dat je uitglijdt en valt,’ riep ze.

Hij kon weer gewoon ademen toen het scherm eindelijk zwart werd. Toen rende hij naar de keuken om de ladder te halen. Hij klom gauw naar boven.

Hij hoorde haar zuchten en met veel moeite de doos op het aanrecht zetten, en toen stond ze daar, onder hem, naar boven te kijken.

In zijn haast had hij zijn glas wijn gepakt. Daar stond hij, zijn ogenschijnlijke nonchalance tegengesproken door zijn trillende handen, en nam een slok.

Hij tuurde naar de muur en zag tot zijn grote opluchting dat er een scheurtje zat in het pleisterwerk pal boven hem. Hij streek er met zijn vinger overheen en schudde zijn hoofd.

‘Wat is dat? Kan het kwaad?’ vroeg ze.

Hij wreef over zijn kin. Hij had werkelijk totaal geen verstand van pleisterwerk, bouwwerkzaamheden of alles wat zelfs maar in de buurt kwam van handenarbeid, anders had hij wel iets beters verzonnen.

‘Het zouden termieten kunnen zijn.’

Gelukkig wist Henrietta net zo weinig over termieten als hij.

‘Termieten? Ik bel Richard wel.’

Hij slikte ontmoedigd. Richard was de aannemer die voor een gigantisch bedrag het huis had verbouwd. Richard was lang, knap en gespierd. Een echte man. Het soort echte man tegen wie Roger stilletjes opkeek.

‘Nee, je hoeft Richard niet te bellen. Laat het maar aan mij over. Ik reken zelf wel met die kleine rotzakjes af,’ zei hij zo overtuigend mogelijk, in de hoop dat zij het onderwerp zou laten rusten.

‘Wat weet jij nou van termieten, Roger?’

Omdat hij geen goede leugenaar was, kwam hij met moeite uit zijn woorden. ‘Ik weet... veel, eigenlijk. We woonden in mijn jeugd in de Cotswolds en die pokkenbeesten hadden het huis helemaal overgenomen. Moesten ze er uiteindelijk uitbranden.’

Hij trok zijn wenkbrauw op, verrast door zijn eigen leugen.

‘En wat mag dat uitbranden dan wel inhouden?’

Hij kuchte. ‘Een gasbrander... en wat chemisch spul genaamd Termex. Ik bel de bouwmarkt morgen wel of ze dat verkopen.’

Ze liep al weg, maar draaide zich toen om. ‘Wees voorzichtig, lieverd. Ik vind het maar niets dat je op een ladder staat te drinken.’

Hij deed zijn ogen dicht, zuchtte diep en nam toen een grote slok wijn.

Het was hem gelukt.

Terwijl hij de trap af liep ging de deurbel, en hij hoorde dat Henrietta iemand door de gang naar de keuken leidde.

‘Richard is er, lieverd. Hij had wat van zijn boorspullen in de garage laten liggen. Nu hij er toch is, kan hij net zo goed even naar het termietenprobleem kijken.’

Richard, de echte man Richard, kwam de kamer binnen en trok met een verbaasde blik zijn wenkbrauw op.

Roger zuchtte. Het was een dappere poging geweest, maar die was helaas mislukt.

Thalia keek fronsend naar haar speelgoedwasmachine, sloeg met haar vuistje op de bovenkant en glimlachte toen hij weer ging draaien.

‘Je moet de auto wassen, Manny. Hij glimt niet meer zo mooi. Jared zei dat we de carrosserie goed moesten onderhouden, dan behoudt hij zijn waarde,’ riep Elena om zich boven het lawaai uit verstaanbaar te maken.

Ze keek op toen haar zoon de keuken binnenkwam.

‘Jezus, Manny, wat heb je aan je hoofd?’

Manny wreef voorzichtig over de dikke rode streep die op zijn voorhoofd zat.

‘De hoed, ma. Die hoed zit veel te strak. Wie is Jared verdomme nou weer?’

Zijn moeder keek hem veelbetekenend aan. Thalia was op een leeftijd dat ze alles napraatte en daarom deed Elena haar best om haar zoon in te tomen.

‘Niet vloeken. Ik ben al boos op je, maak het nou niet nog erger.’

Manny stak zijn armen in de lucht. ‘Wat heb ik nu weer gedaan?’

‘Jij hebt Thalia vanochtend naar de peuterspeelzaal gebracht.’

‘Ja, en we waren niet te laat of zo. Dus wat is er?’

‘Weet je nog dat ik zei dat ze fruit mee moest nemen? Dat doen alle kinderen. Ze snijden het in stukjes en delen het uit.’

Hij knikte voorzichtig, al met één oog gericht op de deur.

‘Wat heb je haar meegegeven?’

‘Een appel, geloof ik.’

‘Nee, Manny, wat was het?’

Hij wierp snel een blik op de fruitschaal. ‘Een sinaasappel?’

‘Je gaf haar een aardappel mee.’

Hij keek naar Thalia, zorgvuldig zijn moeders blik vermijgend.

‘Kinderen kunnen wel wat koolhydraten gebruiken,’ zei hij.

Elena keek hem alleen maar aan.

‘Nee, echt. Door al dat fruit krijgen ze de racekak. Ik heb het voor de kinderen gedaan, en ik had haast om naar school te gaan. Technisch gesproken is het jouw schuld omdat jij de aardappels had laten liggen. Maar wie is die Jared nou? En waarom maakt hij zich druk om de lak?’

Zijn moeder haalde een dikke steak uit de koelkast, verpakt in een plastic tasje van Berlinsky.

‘Ga je ziti maken? Dat vind ik zo lekker, met mortadella, een snufje chilivlokken, net genoeg om je gehemelte te prikkelen.’

Zijn moeder keek hem geïrriteerd aan. ‘Ik weet niet eens wat ziti is. Ik ga huaraches maken. Daar is je zusje zo dol op. We zijn Mexicaans, niet Italiaans. Leer daar nu maar mee leven, Manny.’

‘Ik heb bij Azzurro ziti gegeten, weet je nog? Vorig jaar, voor mijn verjaardag. Wie is Jared?’

‘Jared is die aardige man van wie we de auto hebben gekocht. Hij trakteert me vrijdag op een etentje, dus moet jij op je zusje passen.’

Manny keek haar vol afschuw aan. ‘Die loensende spierbundel? Daar kun je niet mee uitgaan, ma. Hij is jong genoeg om je fokking zoon te zijn.’

‘Manny,’ beet Elena hem toe. ‘Nog één lelijk woord en je kunt je zakgeld op je buik schrijven.’

Ze bleef hem aankijken totdat hij zijn ogen neersloeg.

‘Jared is helemaal niet zo veel jonger dan ik, en ik maak zelf

wel uit met wie ik uitga, en jij gaat de auto wassen en blijft vrijdag thuis. Is dat duidelijk?’

Hij keek haar aan en knikte met tegenzin.

‘Mooi.’

Ze draaide zich weer om naar de koelkast. Ze zag er moe uit, zoals altijd. De scheiding was zwaar voor haar geweest, voor hen allemaal. Ze maakte zich zorgen, dat wist Manny. Ze maakte zich zorgen, maar probeerde dat voor hem te verbergen.

‘Het spijt me, ma. Ik ben gewoon bezorgd.’

‘Dat weet ik.’

‘Jared is volgens mij een echte klootzak, een vrouwenversierder. Kun je niet gewoon wachten totdat pa weer terug is?’

Ze zuchtte. ‘Daar hebben we het over gehad, Manny. Het is nu al twee jaar geleden. Als je oma me niet had geschreven, had ik niet eens geweten dat je vader nog leefde. En Jared is erg aardig. Ik ga toch niet meteen met hem trouwen? Ik wil gewoon een keertje uit eten en misschien wel naar de film. En ik waarschuw je nu niet meer: hou op met vloeken. Thalia is erbij en om de een of andere reden kijkt ze naar je op, dus geen gevloek meer.’

Manny pakte de emmer onder de gootsteen vandaan en vulde hem met water.

Terwijl hij naar de deur liep hoorde hij dat de wasmachine van zijn zusje weer ophield met draaien, en met haar lieve stemmetje zei ze tegen haar moeder: ‘Die kutbatterijen doen het verdomme niet meer.’

Manny liet de emmer vallen en rende de deur uit voordat zijn moeder hem te pakken zou krijgen.